

Návrhy generálnej advokátky v spojených veciach C-411/10,
N.S./Secretary of State for the Home Department,
a C-493/10,

M.E. a i./Refugee Applications Commissioner Minister for Justice, Equality
and Law Reform

Tlač a informácie

Podľa generálnej advokátky Trstenjak sa žiadatelia o azyl nesmú odovzdať iným členským štátom, ak by im tam malo hroziť vážne porušenie ich základných práv zaručených Chartou základných práv

Odovzdávajúci členský štát pritom môže vychádzať z domnienky, že sa tieto práva dodržiavajú; ak je však táto domnienka vyvrátená, je povinný uplatniť svoje právo sám rozhodnúť o žiadosti o azyl

V Spoločnom európskom azylovom systéme vyplývajú kritériá na rozdelenie zodpovednosti vo veciach týkajúcich sa azylu medzi členské štáty z nariadenia č. 343/2003¹. Podľa tohto nariadenia je pre každú žiadosť o azyl podanú v Únii zásadne zodpovedný len jeden členský štát. Keď štátny príslušník tretej krajiny požiada o azyl v členskom štáte, ktorý nie je podľa nariadenia primárne zodpovedný za posúdenie tejto žiadosti, upravuje toto nariadenie postup na odovzdanie žiadateľa o azyl zodpovednému členskému štátu. Nariadenie navyše priznáva členskému štátu právo odchýliť sa od bežných pravidiel týkajúcich sa zodpovednosti a namiesto primárne zodpovedného členského štátu posúdiť žiadosť o azyl, ktorá bola podaná na jeho území².

Vo veci C-411/10 bol 24. septembra 2008 v Grécku zadržaný afgánsky štátny príslušník N. S. V Grécku žiadosť o azyl nepodal. N. S. bol po zadržaní vyzvaný opustiť Grécko v priebehu 30 dní a následne bol odsunutý do Turecka. Po tom ako v Turecku ušiel z väzby, odcestoval nakoniec do Spojeného kráľovstva, kam prišiel 12. januára 2009 a podal v ten istý deň žiadosť o azyl. N. S. bol 30. júla 2009 informovaný, že bude v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 343/2003 odovzdaný 6. augusta 2009 do Grécka. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobu.

Vec C-493/10 sa týka žaloby piatich žiadateľov o azyl³ v Írsku proti rozhodnutiam, že budú na účely posúdenia ich žiadostí o azyl odovzdaní do Grécka. Všetci žalobcovia cestovali cez Grécko a boli tam zadržaní za ilegálny vstup. Opustili Grécko bez toho, aby tam požiadali o azyl a pokračovali v ceste do Írska, kde požiadali o azyl.

Súdy, na ktorých prebiehajú konania, vo veci C-411/10 – Court of Appeal of England and Wales (Spojené kráľovstvo), a vo veci C-493/10 – High Court (Írsko), majú jednoznačné informácie o tom, že žiadateľom o azyl by v prípade ich odovzdania do Grécka mohlo hroziť porušenie ich základných a ľudských práv. Vzhľadom na preťaženosť gréckeho azylového systému a jeho dôsledky na zaobchádzanie so žiadateľmi o azyl, ako aj na posúdenie ich žiadostí by preto chceli od Súdneho dvora v podstate vedieť, či, a ak áno, za akých podmienok by Spojené kráľovstvo a Írsko z hľadiska práva Únie mali, alebo dokonca mohli byť povinné, napriek primárnej zodpovednosti Grécka, samé posúdiť tieto žiadosti o azyl.

Generálna advokátka Verica Trstenjak v návrhoch z dnešného dňa najprv konštatuje, že členský štát musí pri rozhodnutí, či posúdi právo na azyl, ktoré nepatrí do jeho zodpovednosti, pretože podľa kritérií stanovených v nariadení je zodpovedný iný členský štát, dodržať

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúce kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L50, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 109).

² Článok 3 ods. 2 nariadenia č. 343/2003.

³ Žalobcovia udávajú, že pochádzajú z Afganistanu, Iránu, respektíve Alžírka.

ustanovenia Charty základných práv Európskej únie. Podľa jej názoru je toto rozhodnutie výkonom práva Únie členským štátom⁴, pri ktorom musia členské štáty dodržiavať práva zaručené Chartou.

Vychádzajúc z informácií vnútroštátnych súdov, generálna advokátka následne uvádza, že grécky azylový systém je vzhľadom na preťaženosť pod veľkým tlakom, následkom čoho sa už nemôže riadne zabezpečiť zaobchádzanie so žiadateľmi o azyl a posúdenie ich žiadostí v súlade s požiadavkami práva Únie. Nemožno teda vylúčiť, že so žiadateľmi o azyl sa po ich odovzdaní do Grécka bude zaobchádzať spôsobom, ktorý nie je v súlade s ustanoveniami Charty základných práv⁵.

Generálna advokátka Trstenjak zastáva názor, že keď by v primárne zodpovednom členskom štáte malo vážne hroziť porušenie základných práv žiadateľa o azyl, ktorý má byť odovzdaný, zaručených Chartou základných práv, iné členské štáty nesmú tomuto členskému štátu odovzdať nijakých žiadateľov o azyl. Iné členské štáty sú naopak v zásade povinné uplatniť právo rozhodnúť o žiadosti o azyl podľa nariadenia č. 343/2003 a majú samy posúdiť žiadosť o azyl. Táto povinnosť uplatniť právo sám rozhodnúť o žiadosti o azyl vyplýva podľa generálnej advokátky Trstenjak z povinnosti členských štátov uplatňovať nariadenie č. 343/2003 v súlade so základnými právami. Ďalej vyplýva z okolnosti, že odovzdanie žiadateľov o azyl členskému štátu, v ktorom vážne hrozí porušenie ich základných práv zaručených Chartou základných práv, je v zásade súčasne porušením týchto základných práv odovzdávajúcim členským štátom. Odovzdávajúci členský štát uplatnením práva sám rozhodnúť o žiadosti o azyl úplne odstráni hroziace porušenie Charty základných práv a uplatní nariadenie v súlade so základnými právami.

Generálna advokátka z toho súčasne vyvodzuje, že odovzdávajúci členský štát musí pred odovzdaním žiadateľa o azyl posúdiť, či žiadateľovi o azyl vážne hrozí v primárne zodpovednom členskom štáte porušenie jeho práv zaručených Chartou základných práv. Pri tomto posúdení môžu členské štáty vychádzať z vyvrátiteľnej domnienky, že sa základné práva žiadateľov o azyl v primárne zodpovednom členskom štáte dodržiavajú. Nemusia sa pred odovzdaním každého žiadateľa o azyl aktívne presvedčiť o tom, že práva žiadateľov o azyl zaručené Chartou základných práv sú v prijímajúcom členskom štáte skutočne aj zaručené.

V rámci veci C-411/10 generálna advokátka ďalej konštatuje, že Protokol č. 30 o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa nemôže považovať za všeobecné opt-out Spojeného kráľovstva a Poľskej republiky z Charty základných práv. Ustanovenia Charty základných práv, ktoré sú v tomto konaní relevantné, teda majú v právnom poriadku Spojeného kráľovstva neobmedzený právny účinok.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia návrhov sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

---

⁴ V zmysle článku 51 ods. 1 Charty.

⁵ Relevantné by v danom prípade boli články 1, 4, 18 a 19 ods. 2 Charty.

